

Wymagania edukacyjne na oceny z historii. Klasa 6.

I okres

DZIAŁ I. EUROPA I ŚWIAT W XVI WIEKU

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca	Podstawa programowa
1. Organizacja pracy na lekcjach historii w klasie 6.	Lekcja organizacyjna. Uczeń pozna treści nauczania obowiązujące w klasie 6. Pozna zasady pracy na lekcji.					
2. Powtórzenie wiadomości o chronologii historycznej.	- potrafi określić wiek na podstawie podanej daty - zna cyfry rzymskie do 20	- potrafi określić połowę i wiek na podstawie podanej daty	- potrafi określić datę początkową i końcową podanego wieku	- potrafi obliczyć ile lat upłynęło od daty do daty	- zna i stosuje cyfry rzymskie powyżej 50	
3. Wielkie odkrycia geograficzne Zagadnienia 1. Przyczyny odkryć geograficznych. 2. Podróże Krzysztofa Kolumba, Vasco da Gamy, Ferdynanda Magellana.	<ul style="list-style-type: none"> • zna datę: 1492; • zna sylwetki i dokonania Krzysztofa Kolumba, Vasco da Gamy i Ferdynanda Magellana; • wskazuje na mapie trasy podróży K. Kolumba, 	<ul style="list-style-type: none"> • zna pojęcie: jedwabny szlak; • wyjaśnia pochodzenie terminu <i>Indianie</i>; • zna znaczenie wyprawy Ferdynanda Magellana 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia przyczyny odkryć geograficznych 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie znaczenie wprowadzenia nowego typu statków dla odkryć geograficznych 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje sposoby podróżowania na przestrzeni wieków, dostrzega znaczenie zmian 	VIII 1 2

	V. da Gamy, F. Magellana					
4. Konsekwencje wielkich odkryć geograficznych Zagadnienia 1. Podboje konkwistadorów. 2. Skutki odkryć geograficznych dla Europy i Nowego Świata.	<ul style="list-style-type: none"> rozumie pojęcia: konkwistador, Nowy Świat, kolonia; wymienia państwa, które były najważniejszymi kolonizatorami; wskazuje na mapie tereny odkryte w XV i XVI wieku 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia rośliny przywiezione do Europy przez odkrywców 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia skutki gospodarcze, społeczne i polityczne odkryć geograficznych; 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie zmiany, które zaszły w Europie i Nowym Świecie w wyniku odkryć geograficznych 	<ul style="list-style-type: none"> omawia znaczenie zmian wprowadzonych przez odkrywców na podbitych terenach, wskazuje ich pozytyw i negatyw 	VIII 1 2
5. Kultura odrodzenia we Włoszech Zagadnienia 1. Narodziny nowych idei we Włoszech. 2. Cechy renesansu.	<ul style="list-style-type: none"> rozumie pojęcia: renesans, odrodzenie, człowiek renesansu; wskazuje na mapie Włochy 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie termin humanizm; 	<ul style="list-style-type: none"> podaje przyczyny narodzin renesansu we Włoszech 	<ul style="list-style-type: none"> na wybranym przykładzie omawia cechy sztuki renesansowej 	<ul style="list-style-type: none"> porównuje sztukę renesansu i średniowiecza; wskazuje podobieństwa między sztuką renesansu i starożytności 	IX 1
6. Humanizm w Europie i przewrót kopernikański Zagadnienia 1. Upowszechnienie druku. 2. Przewrót kopernikański. 3. Erazm z Rotterdamu i jego poglądy.	<ul style="list-style-type: none"> wie, kto i kiedy udoskonalił wynalazek druku (ruchoma czcionka drukarska); wymienia najważniejszych humanistów XVI-wiecznej Europy 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje sylwetki Mikołaja Kopernika i Erazma z Rotterdamu 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje znaczenie upowszechnienia druku dla rozwoju kultury; omawia odkrycie Mikołaja Kopernika 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie przełomowe znaczenie odkrycia Mikołaja Kopernika 	<ul style="list-style-type: none"> analizuje zmiany, które zaszły w XV i XVI wieku, i dostrzega ich wpływ na życie ludzi 	IX 1

<p>7.Reformacja</p> <p>Zagadnienia</p> <p>1. Przyczyny reformacji. 2. Sytuacja Kościoła katolickiego w Niemczech. 3. Wystąpienie Marcina Lutra. 4. Jan Kalwin i jego poglądy. 5. Wojny religijne. 6. Powstanie anglikanizmu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • potrafi wskazać datę początku reformacji; • zna dokonania Marcina Lutra; • rozumie pojęcia: reformacja, anglikanizm, protestantyzm, luteranizm, kalwinizm; • wskazuje na mapie państwa, w których doszło do reformacji 	<ul style="list-style-type: none"> • wie, kiedy doszło do: powstania anglikanizmu, podpisania pokoju w Augsburgu, nocy św. Bartłomieja; • zna dokonania Jana Kalwina i działania Henryka VIII związane z reformacją; • rozumie pojęcie tolerancji religijnej 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia przyczyny reformacji; • przedstawia skutki reformacji; • opisuje wojny religijne oraz ich skutki 	<ul style="list-style-type: none"> • dostrzega i wymienia różnice pomiędzy katolicyzmem i protestantyzmem; • dostrzega różnorodność przyczyn reformacji i różny jej przebieg w zależności od państwa 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje przyczyny wojen religijnych; • wskazuje zmiany, które zaszły w Europie w związku z reformacją 	IX 2
<p>8. Reforma katolicka</p> <p>Zagadnienia</p> <p>1. Sobór w Trydencie i jego postanowienia. 2. Działalność inkwizycji. 3. Skutki dwóch reform chrześcijaństwa.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wie, kiedy i gdzie odbył się sobór reformujący Kościół; • rozumie pojęcia: sobór, jezuita, kontrreformacja, reforma katolicka 	<ul style="list-style-type: none"> • zna najważniejsze postanowienia soboru trydenckiego; • przedstawia działalność sądów kościelnych 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia zmiany, które nastąpiły w Kościele katolickim po soborze 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie skutki dwóch reform chrześcijaństwa; • omawia wpływ reform na zmiany w funkcjonowaniu Kościoła 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje sytuację w Kościele katolickim przed soborem i po jego reformach 	IX 3
<p>9. Lekcja w terenie: Budowle renesansowe w naszym mieście.</p> <p>Zagadnienia:</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Wymienia elementy architektury renesansowej: kolumny, duże 	<ul style="list-style-type: none"> • Zna inne elementy świadczące o renesansowym stylu świątyni. 	<ul style="list-style-type: none"> • Wymienia dwie cechy sztuki renesansowej. 	<ul style="list-style-type: none"> • Wymienia inne budowle renesansowe w naszej okolicy (jeden przykład) 	<ul style="list-style-type: none"> • Zna datę powstania kościoła p.w. św. Marii Magdaleny 	

1.Kościół p.w.Marii Magdaleny jako przykład budowli renesansowej. 2.Elementy architektury renesansowe.	okna wypełnione witrażami.					
10. Lekcja powtórzeniowa. Europa i świat w XVI wieku						
11 i 12. Sprawdzian 1 i omówienie.						

DZIAŁ II: POLSKA W XVI WIEKU

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca	Podstawa programowa
13. Polska i Litwa pod rządami ostatnich Jagiellonów Zagadnienia 1. Likwidacja państwa zakonnego i powstanie Prus Książęcych.	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje na mapie ziemie, którymi władali Jagiellonowie; • wymienia ostatnich władców z dynastii Jagiellonów; • rozumie określenie: hołd pruski; 	<ul style="list-style-type: none"> • wie, w jaki sposób doszło do likwidacji państwa zakonnego; 	<ul style="list-style-type: none"> • zna postanowienia traktatu pokojowego zawartego w Krakowie w 1525 roku 			IX 4

	<ul style="list-style-type: none"> • zna datę hołdu pruskiego 					
14. Kształtowanie się demokracji szlacheckiej Zagadnienia 1. Konstytucja nihil novi i jej znaczenie. 2. Funkcjonowanie sejmu. 3. Szlachta i jej państwo.	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie pojęcia: nihil novi, demokracja szlachecka, sejm walny, izba poselska, izba senatorska, magnat, pospolite ruszenie; • określa wiek, w którym ukształtował się sejm 	<ul style="list-style-type: none"> • opowiada o powstaniu demokracji szlacheckiej; • opowiada o funkcjonowaniu sejmu; • wskazuje, czym szlachta różniła się od innych stanów 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie zasadę jednomyślności w pracy sejmu; • omawia znaczenie szlachty w państwie 	<ul style="list-style-type: none"> • potrafi wskazać konsekwencje demokracji szlacheckiej; • wskazuje przyczyny przewagi politycznej szlachty w Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje demokrację szlachecką z innymi formami sprawowania władzy 	VII 5; IX 7
15. Powstanie Rzeczypospolitej Obojga Narodów Zagadnienia 1. Przyczyny zawarcia unii. 2. Unia lubelska i jej postanowienia.	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcia: unia realna, Rzeczpospolita Obojga Narodów; • wie, kiedy doszło do zawarcia unii realnej; • wiąże postać Zygmunta Augusta z unią w Lublinie; • wskazuje na mapie Rzeczpospolitą Obojga Narodów 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia postanowienia unii lubelskiej 	<ul style="list-style-type: none"> • zna przyczyny zawarcia unii polsko-litewskiej; • wymienia i rozumie skutki unii 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie różne oceny unii ze strony Polaków i Litwinów 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje charakter unii realnej i unii personalnej; • ocenia zawarcie unii z perspektywy polityki zagranicznej i wewnętrznej 	IX 7

<p>16. Rzeczpospolita monarchią elekcyjną</p> <p>Zagadnienia 1. Zasady wolnej elekcji.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie pojęcia: wolna elekcja, sejm elekcyjny, artykuły henrykowskie, pacta conventa, Akademia Wileńska; • wymienia dwóch pierwszych władców elekcyjnych 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia zasady wolnej elekcji; • wie, gdzie odbywały się wolne elekcje; 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie znaczenie artykułów henrykowskich i pacta conventa dla ograniczenia władzy królewskiej; • rozumie znaczenie propagandy w czasie wolnej elekcji 	<ul style="list-style-type: none"> • dostrzega wady i zalety elekcyjnego wyboru władcy 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje monarchię elekcyjną z monarchią dziedziczną 	<p>X 2</p>
<p>17. Gospodarka Rzeczypospolitej w XVI wieku</p> <p>Zagadnienia 1. Handlowe związki Rzeczypospolitej z Europą Zachodnią. 2. Folwarki szlacheckie i pańszczyzna. 3. Polskie monety.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie pojęcia: pańszczyzna, folwark, „spichlerz Europy”; • wie, jaką monetę biła Rzeczpospolita w XVI wieku; • pokazuje na mapie Gdańsk 	<ul style="list-style-type: none"> • wie, dlaczego w Rzeczypospolitej rozwinęła się produkcja zboża i handel tym towarem; • wie, co Rzeczpospolita eksportowała i importowała 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje znaczenie Gdańska dla polskiej gospodarki 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie i uzasadnia wpływ handlu zbożem na położenie chłopów i wzrost roli gospodarczej szlachty 	<ul style="list-style-type: none"> • potrafi uzasadnić znaczącą rolę szlachty w gospodarce polskiej 	<p>IX 5</p>
<p>18. Rzeczpospolita wielu narodów i religii</p> <p>Zagadnienia 1. Narody i religie Rzeczypospolitej Obojga Narodów.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia narody zamieszkujące Rzeczpospolitą; • wskazuje na mapie tereny zamieszkane 	<ul style="list-style-type: none"> • na przykładzie Lwowa omawia koegzystencję różnych narodów; • rozumie pojęcie: 	<ul style="list-style-type: none"> • wie, dlaczego w Rzeczypospolitej mieszkało wiele mniejszości narodowych; • omawia przyczyny 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia znaczenie konfederacji warszawskiej dla tolerancji religijnej 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje sytuację protestantów w Rzeczypospolitej i Europie 	<p>X 1</p>

<p>2. Tolerancja religijna w Rzeczypospolitej. 3. Lwów – miasto wielu religii.</p>	<p>przez Polaków, Litwinów, Rusinów, Niemców; • wymienia religie i wyznania XVI-wiecznej Rzeczypospolitej</p>	<p>konfederacja warszawska, zna datę podpisania tego dokumentu</p>	<p>i skutki tolerancji religijnej</p>			
<p>19. „Złoty wiek” kultury polskiej Zagadnienia 1. Język polski w piśmie. 2. Polscy twórcy renesansowi. 3. Zamość – renesansowe miasto idealne.</p>	<p>• wie, kim byli i z czego zasłynęli Mikołaj Rej, Jan Kochanowski, Andrzej Frycz Modrzewski; • omawia renesansowy charakter Zamościa; • rozumie pojęcie „złoty wiek kultury polskiej”</p>	<p>• wskazuje przykłady zmian zachodzących w Polsce w okresie renesansu: rozwój polszczyzny i alfabetu polskiego, powstawanie budowli renesansowych, szerzenie idei humanizmu i renesansu na uniwersytetach</p>	<p>• omawia wpływ podróży, powstawania uniwersytetów i upowszechnienia a druku na zmiany w polskiej kulturze; • wskazuje cechy renesansu na przykładzie ratusza w Zamościu, Wawelu</p>	<p>• rozumie i uzasadnia, dlaczego w odniesieniu do Zamościa używa się określenia „miasto idealne”</p>	<p>• porównuje renesans w Polsce i Europie</p>	<p>IX 6</p>
<p>20. Lekcja w terenie: Łęczna- miasto trzech religii. Zagadnienia: 1. Kościół p.w. Marii Magdaleny jako przykład świątyni katolickiej.</p>	<p>• wymienia trzy nazwy religii, których świątynie znajdują się/znajdowało się w naszym mieście: kościół katolicki,</p>	<p>• rozpoznaje świątynie różnych wyznań na ilustracji</p>	<p>• rozumie pojęcie tolerancji religijnej</p>	<p>• zna definicję tolerancji religijnej</p>	<p>• wymienia religie i wyznania XVI-wiecznej Rzeczypospolitej.</p>	

2.Synagoga – jako przykład świątyni żydowskiej. 3. Ślady świątyni prawosławnej na ul.3 maja	synagoga, cerkiew					
21. Lekcja powtórzeniowa. Polska w XVI wieku						
22 i 23. Sprawdzian 2 oraz omówienie.						

DZIAŁ III: EUROPA I POLSKA W XVII WIEKU

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca	Podstawa programowa
24. Monarchia absolutna we Francji Zagadnienia 1. Narodziny absolutyzmu. 2. Ludwik XIV i jego rządy. 3. Francja staje się mocarstwem. 4. Wersal – siedziba Króla Słońce.	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie pojęcia: Król Słońce, monarchia absolutna, Wersal, etykieta; • wie, kiedy panował Ludwik XIV 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia słowa „Państwo to ja”; • opowiada o drodze Francji do pozycji mocarstwa 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia cechy monarchii absolutnej 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie i uzasadnia rolę Ludwika XIV w tworzeniu potęgi Francji; • wyjaśnia, dzięki czemu Francja stała się potęgą w Europie 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje demokrację szlachecką z monarchią absolutną 	XII 1
25. Anglia na drodze ku monarchii parlamentarnej	<ul style="list-style-type: none"> • wie, kiedy doszło do 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje zmiany zachodzące w 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie, dlaczego doszło do konfliktu króla 	<ul style="list-style-type: none"> • opowiada o powstaniu Wielkiej Brytanii; 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje sposób sprawowania 	XII 1

<p>Zagadnienia</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Konflikt króla z Parlamentem. 2. Wojna domowa. 3. Anglia republiką. 4. Wspaniała Rewolucja. 5. Powstanie Wielkiej Brytanii i jej ustrój. 	<p>rewolucji w Anglii;</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumie pojęcia: purytanie, Wspaniała Rewolucja, <i>Deklaracja praw</i>; • zna postać Olivera Cromwella; • wie, kiedy doszło do: konfliktu króla z Parlamentem, Wspaniałej Rewolucji, unii Anglii i Szkocji 	<p>Anglii, gdy była republiką;</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumie zasadę „król panuje, ale nie rządzi” 	<p>z Parlamentem, wskazuje skutki tego sporu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje ustrój Wielkiej Brytanii 	<p>rządów w Wielkiej Brytanii XVII wieku i demokrację szlachecką</p>	
<p>26. Początki panowania Wazów i wojny z Rosją</p> <p>Zagadnienia</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Objęcie polskiego tronu przez Zygmunta III Wazę. 2. Dymitr Samozwaniec i interwencja polska w Rosji. 3. Zajęcie Kremla przez Polaków. 4. Pokój w Polanowie. 	<ul style="list-style-type: none"> • zna postacie: Zygmunta III Wazy, Władysława IV Wazy, Dymitra Samozwańca; • wskazuje na mapie państwo, z którym Polska zawarła unię personalną z chwilą powołania na tron Zygmunta III Wazy; 	<ul style="list-style-type: none"> • wie, jak zakończyła się unia personalna Polski i Szwecji; • zna okoliczności objęcia tronu Rzeczypospolitej przez dynastię Wazów; • wskazuje na mapie zmiany granicy po pokoju polanowskim 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia przyczyny i skutki interwencji polskiej w Rosji 	<ul style="list-style-type: none"> • dostrzega i omawia konsekwencje unii ze Szwecją, porównuje ją z unią lubelską 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje pozycję międzynarodową Rzeczypospolitej za rządów Zygmunta III Wazy 	<p>XI 1 4</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie pojęcia: samodzielnym, wielka smuta, dymitriada, Kreml, husaria; • zna daty: 1610, 1612, 1634 					
27. Powstanie kozackie Zagadnienia 1. Kolonizacja Ukrainy. 2. Kozacy i ich życie. 3. Przyczyny wybuchu powstania kozackiego. 4. Powstanie Chmielnickiego.	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie pojęcia: Kozacy, rejestr kozacki, ugoda w Perejasławiu; • zna postać Bohdana Chmielnickiego 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia przebieg powstania kozackiego; • wskazuje na mapie bitwy, które stoczono podczas powstania 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje przyczyny wybuchu powstania kozackiego 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie znaczenie ugody w Perejasławiu; • zna skutki rozejmu w Andruszowie 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje przyczyny sukcesu powstania; • wskazuje przyczyny i skutki zbliżenia się Kozaków i Rosji 	XI 2 4
28. Wojny Rzeczypospolitej ze Szwecją Zagadnienia 1. Przyczyny wojen polsko-szwedzkich. 2. „Potop”. 3. Walka ze Szwedami. 4. Pokój w Oliwie.	<ul style="list-style-type: none"> • zna postacie: Jana Kazimierza, Augustyna Kordeckiego, Stefana Czarnieckiego; • zna pojęcia: potop, hetman; • wie, co wydarzyło się w 1655 i w 1660 roku 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje przebieg wojen polsko-szwedzkich; • omawia postanowienia pokoju w Oliwie 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje przyczyny konfliktu między Polską a Szwecją; • rozumie znaczenie udanej obrony Jasnej Góry 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia znaczenie pokoju w Oliwie dla stosunków polsko-szwedzkich 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie dążenie do opanowania Bałtyku przez państwa nad nim leżące 	XI 1 3 4
29. Kryzys Rzeczypospolitej w połowie XVII wieku	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcia: liberum veto, „złota 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia skutki gospodarcze 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie i omawia demograficzne 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie znaczenie upadku gospodarczego 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie wpływ „złotej wolności” na 	XI 4

Zagadnienia 1. Kryzys gospodarczy. 2. Kryzys polityczny. 3. Liberum veto i jego skutki. 4. „Złota wolność” i jej skutki.	wolność”, rokosz, królewicza	i polityczne wojen w XVII wieku	skutki wojen XVII-wiecznych	Rzeczypospolitej dla funkcjonowania państwa	sytuację polityczną w Rzeczypospolitej w XVII wieku	
30. Wojny Rzeczypospolitej z Turcją Zagadnienia 1. Przyczyny wojen polsko-tureckich. 2. Traktat w Buczaczu. 3. Bitwa pod Chocimiem. 4. Bitwa pod Wiedniem.	<ul style="list-style-type: none"> • zna sylwetkę i dokonania Jana III Sobieskiego; • wie, kiedy miały miejsce bitwy pod Chocimiem i pod Wiedniem oraz jaki był ich rezultat; • rozumie pojęcia: haracz, odsiecz wiedeńska; • wskazuje na mapie miejsca bitew z Turkami 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia przebieg wojen polsko-tureckich 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje przyczyny wojen polsko-tureckich; • rozumie znaczenie bitwy pod Wiedniem 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia znaczenie traktatu w Buczaczu, rozumie, dlaczego nazywano go haniebnym; • omawia okoliczności, w których Polacy ruszyli na odsiecz Wiedniowi; • rozumie znaczenie odsieczy dla pozycji Polski w Europie 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, dlaczego Jana III Sobieskiego nazywano „Lwem Lechistanu” 	XI 1 4
31. Barok i kultura XVII wieku w Europie i Rzeczypospolitej Zagadnienia 1. Cechy baroku w sztuce.	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje przykłady sztuki barokowej w architekturze, malarstwie i rzeźbie; • wyjaśnia pojęcia: barok, 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia cechy sztuki barokowej 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie znaczenie sztuki baroku dla Kościoła katolickiego; 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje różnice między kulturą baroku w Europie i w Rzeczypospolitej 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie przyczyny różnic pomiędzy kulturą baroku w Europie i w Rzeczypospolitej 	XI 5

2. Kościół i władcy – mecenasi barokowej sztuki. 3. Architektura baroku. 4. Sarmatyzm.	sarmatyzm, wie, jakiego dotyczyły okresu; • opowiada o stylu życia szlachty w okresie baroku					
32. Zabytki barokowe w naszej okolicy. Zagadnienia: 1. Cechy sztuki barokowej. 2. Mecenasi barokowej sztuki.	• wskazuje przykłady sztuki barokowej	• wymienia cechy sztuki barokowej	• wymienia dwie budowle barokowe znajdujące się w naszej okolicy	• wymienia fundatorów sztuki barokowej	• rozumie znaczenie dbałości o zabytki architektury	
33. Lekcja powtórzeniowa. Europa i Polska w XVII wieku						
34 i 35. Sprawdzian 3 oraz omówienie.						

II okres

DZIAŁ IV: EUROPA I ŚWIAT W XVIII WIEKU

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca	Podstawa programowa
36. Kultura oświecenia Zagadnienia 1. „Stulecie światła”.	• rozumie pojęcia: „stulecie światła”, <i>Wielka encyklopedia francuska</i> , manufaktura,	• zna sylwetki i dokonania: J.J. Rousseau, Woltera, Monteskiusza;	• rozumie znaczenie wprowadzenia obowiązkowego szkolnictwa;	• analizuje absolutyzm oświecony i dostrzega jego wpływ na	• rozumie znaczenie oświecenia dla postrzegania świata	XII 2

<p>2. <i>Wielka encyklopedia francuska</i>.</p> <p>3. Absolutyzm oświecony.</p> <p>4. Rozwój szkolnictwa i odkrycie dziecka.</p> <p>5. Rozwój gospodarki, nauki i techniki.</p>	<p>trójpodział władz, absolutyzm oświecony;</p> <ul style="list-style-type: none"> • opisuje wynalazki oświecenia 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje cechy kultury oświecenia, umieszcza ten okres na osi czasu 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia koncepcję trójpodziału władz Monteskiusza 	<p>funkcjonowanie państwa</p>		
<p>37. Prusy, Austria, Rosja – absolutyzm oświecony</p> <p>Zagadnienia</p> <p>1. Armia pruska.</p> <p>2. Reformy Fryderyka II.</p> <p>3. Austria Józefa II.</p> <p>4. Rosja za Piotra I.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje na mapie Prusy, Rosję i Austrię; • wyjaśnia pojęcia: absolutyzm oświecony, imperator; • wymienia XVIII-wiecznych władców, którzy wprowadzili zmiany w Rosji, Prusach i Austrii 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia reformy przeprowadzone w Rosji, Prusach i Austrii, wskazuje ich twórców 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia na przykładzie sąsiadów Rzeczypospolitej, na czym polegał absolutyzm oświecony w praktyce 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie znaczenie reform gospodarczych i wojskowych przeprowadzonych w państwach ościennych 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje sposób sprawowania władzy w Rzeczypospolitej i u jej sąsiadów 	XII 3
<p>38. Powstanie Stanów Zjednoczonych Ameryki</p> <p>Zagadnienia</p> <p>1. Osadnicy w Ameryce.</p> <p>2. Stosunki między Anglią a koloniami.</p> <p>3. Herbatka bostońska.</p> <p>4. Wojna o niepodległość Stanów Zjednoczonych.</p> <p>5. Polacy w walce o niepodległość Stanów Zjednoczonych.</p> <p>6. Konstytucja Stanów Zjednoczonych.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie pojęcia: herbatka bostońska, <i>Deklaracja niepodległości</i>, konstytucja; • wie, kiedy została podpisana <i>Deklaracja niepodległości</i>, tłumaczy, dlaczego ten dzień jest świętem narodowym w Stanach Zjednoczonych; • wymienia Polaków walczących o niepodległość USA; 	<ul style="list-style-type: none"> • opowiada o stosunkach między Anglią i koloniami; • rozumie, dlaczego Kościuszko i Pułaski są bohaterami dla Amerykanów 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje przyczyny wybuchu wojny o niepodległość Stanów Zjednoczonych; • omawia system sprawowania władzy w Stanach Zjednoczonych 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje różnice w systemie sprawowania władzy w państwach europejskich i w Stanach Zjednoczonych 	<ul style="list-style-type: none"> • uzasadnia, dlaczego Stany Zjednoczone były pierwszym krajem, który wprowadził idee oświecenia w praktyce 	XIV 1 2

	<ul style="list-style-type: none"> • zna postacie Jerzego Waszyngtona i Benjamina Franklina 					
39. Tadeusz Kościuszko – bohater dwóch narodów.	<p>Wiadomości dodatkowe. Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zna fakty z życia T. Kościuszki dotyczące jego pobytu w USA - rozumie, dlaczego T. Kościuszkę nazywa się bohaterem dwóch narodów. 					
40. Wielka Rewolucja Francuska Zagadnienia 1. Przyczyny rewolucji we Francji. 2. Wybuch rewolucji – zdobycie Bastylii. 3. Powstanie monarchii konstytucyjnej. 4. Proces i ścięcie króla Ludwika XVI.	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie pojęcia: stan trzeci, Bastylia, monarchia konstytucyjna, <i>Deklaracja praw człowieka i obywatela</i>; • wie, kiedy we Francji: wybuchła rewolucja, powstała monarchia konstytucyjna; • zna postacie Ludwika XVI i Marii Antoniny 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia stany społeczne we Francji rządzonej przez Ludwika XVI, omawia ich rolę w państwie; • wyjaśnia okoliczności powstania monarchii konstytucyjnej 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia przyczyny rewolucji we Francji 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje monarchię absolutną z monarchią konstytucyjną 	<ul style="list-style-type: none"> • dostrzega wpływ idei oświecenia na wybuch rewolucji we Francji 	XV
41. Francja republiką Zagadnienia 1. Wojna w obronie rewolucji. 2. Terror jakobiński.	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie pojęcia: terror jakobiński, wielki terror, gilotyna, Marsylianka 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia okoliczności wybuchu wojny Francji z sąsiadami; 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia przyczyny obalenia jakobinów; • przedstawia skutki rewolucji we Francji 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie i przedstawia zmiany społeczne, jakie zaszły we Francji 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia wpływ idei oświecenia na rewolucję we Francji; • ocenia skutki rewolucji 	XV

3. Obalenie rządów jakobinów. 4. Bilans rewolucji.		• charakteryzuje Francję jako republikę		podczas rewolucji		
42. Lekcja powtórzeniowa. Europa i świat w XVIII wieku						
43 i 44. Sprawdzian 4 oraz omówienie.						

DZIAŁ V: POLSKA W XVIII WIEKU

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca	Podstawa programowa
45. Rzeczpospolita w okresie kryzysu – czasy saskie Zagadnienia 1. Unia personalna Rzeczypospolitej i Saksonii. 2. Wojna północna. 3. Uzależnienie Rzeczypospolitej od Rosji. 4. Walka o tron. 5. Anarchia czasów saskich. 6. Próby reform w Rzeczypospolitej.	<ul style="list-style-type: none"> • zna postacie Augusta II Mocnego, Stanisława Leszczyńskiego i Augusta III Sasa; • rozumie pojęcia: traktat trzech czarnych orłów, Collegium Nobilium, anarchia 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia powiedzenia: „od Sasa do Lasa”, „za króla Sasa jedz, pij i popuszczaj pasa”; • wskazuje próby reform w Rzeczypospolitej 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie, dlaczego doszło do objęcia polskiego tronu przez dynastię Wettinów; • omawia skutki wojny północnej dla Rzeczypospolitej; • wymienia trudności Rzeczypospolitej spowodowane wojną północną i rządami Sasów 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje elementy uzależnienia Rzeczypospolitej od Rosji 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia skutki rządów Sasów oraz konsekwencje podporządkowania Rzeczypospolitej Rosji 	XIII

<p>46. Ostatnia wolna elekcja i I rozbiór Rzeczypospolitej</p> <p>Zagadnienia</p> <p>1. Elekcja Stanisława Poniatowskiego i jego pierwsze reformy. 2. Stosunki Rzeczypospolitej z Rosją. 3. I rozbiór Rzeczypospolitej.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie pojęcia: Szkoła Rycerska, I rozbiór Rzeczypospolitej, Familia, prawa kardynalne; • wymienia państwa biorące udział w I rozbiórce Rzeczypospolitej, wskazuje utracone ziemie, zna datę traktatu rozbiorowego; • zna postacie Stanisława Augusta Poniatowskiego i Tadeusza Rejtana 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia wybór Stanisława Poniatowskiego na króla Rzeczypospolitej; • wymienia reformy wprowadzone przez Poniatowskiego; • opowiada o konfederacji barskiej 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia przyczyny I rozbioru Rzeczypospolitej 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia sposoby ingerencji Rosji w sprawy Rzeczypospolitej i ich konsekwencje 	<ul style="list-style-type: none"> • ocenia sytuację polityczną Polski w czasie pierwszych lat rządów Stanisława Augusta 	<p>XVI 1; XVII 1</p>
<p>47. Reformy stanisławowskie</p> <p>Zagadnienia</p> <p>1. Próby reform. 2. Odrodzenie kulturalne. 3. Ożywienie gospodarcze.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, czym były: Rada Nieustająca, Komisja Edukacji Narodowej, Towarzystwo do Książek Elementarnych; • rozpoznaje Łazienki Królewskie w Warszawie 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia próby reform podjęte przez Stanisława Poniatowskiego; 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia zmiany w gospodarce i ich konsekwencje 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia znaczenie zmian w Rzeczypospolitej stanisławowskiej 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie i uzasadnia zmiany w edukacji za rządów Poniatowskiego 	<p>XVI 1 4</p>

48. Kultura i sztuka czasów stanisławowskich.	Wiadomości dodatkowe.	- wymienia wybitnych przedstawicieli polskiego oświecenia	- rozpoznaje na ilustracji polskie zabytki klasycystyczne	-wymienia zabytki klasycystyczne znajdujące się na Lubelszczyźnie		
49. Sejm Wielki i Konstytucja 3 maja Zagadnienia 1. Sejm Wielki. 2. Stronnictwa na sejmie. 3. Konstytucja 3 maja.	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie pojęcie: Sejm Wielki; • wie, kiedy zwołano sejm i uchwalono konstytucję 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia okoliczności powstania Sejmu Wielkiego; • przedstawia stronnictwa sejmowe i ich poglądy; • omawia postanowienia Konstytucji 3 maja 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia wpływ konstytucji na funkcjonowanie państwa 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie i uzasadnia znaczenie konstytucji dla funkcjonowania państwa 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje założenia ustrojowe Rzeczypospolitej i Stanów Zjednoczonych zapisane w konstytucjach tych krajów 	XVI 1 2
50. Wojna w obronie konstytucji i II rozbiór Rzeczypospolitej Zagadnienia 1. Wojna polsko-rosyjska w 1792 roku. 2. II rozbiór Rzeczypospolitej.	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie pojęcie: konfederacja targowicka; • wie, kiedy doszło do wojny polsko-rosyjskiej w obronie Konstytucji 3 maja oraz do konfederacji targowickiej; • wymienia państwa biorące udział w II rozbiórce Rzeczypospolitej; 	<ul style="list-style-type: none"> • zna postać Józefa Poniatowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie przyczyny i skutki konfederacji targowickiej; • wskazuje znaczenie II rozbioru dla sytuacji gospodarczej Rzeczypospolitej 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia wpływ Rosji na sytuację w Rzeczypospolitej, omawia znaczenie konfederacji targowickiej dla II rozbioru 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje postawę króla wobec konfederacji targowickiej 	XVI 3; XVII 1

	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje na mapie ziemie utracone przez Rzeczpospolitą w wyniku II rozbioru 					
51. Powstanie kościuszkowskie i upadek Rzeczypospolitej Zagadnienia 1. Wybuch powstania kościuszkowskiego. 2. Walki w Warszawie i Wilnie. 3. Uniwersał połaniecki. 4. Współpraca Rosji i Prus przy tłumieniu powstania. 5. III rozbiór Rzeczypospolitej. 6. Czy Rzeczpospolita musiała upaść?	<ul style="list-style-type: none"> wie, kiedy doszło do wybuchu powstania kościuszkowskiego i III rozbioru Rzeczypospolitej; zna postacie Tadeusza Kościuszki i Jana Kilińskiego; rozumie pojęcia: uniwersał połaniecki, insurekcja, kosynierzy 	<ul style="list-style-type: none"> opowiada o przebiegu powstania kościuszkowskiego ; wymienia główne bitwy insurekcji 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia przyczyny wybuchu i skutki powstania kościuszkowskiego; rozumie przyczyny klęski powstania i upadku Rzeczypospolitej 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie znaczenie uniwersału połanieckiego 	<ul style="list-style-type: none"> ocenia szanse na powodzenie powstania kościuszkowskiego 	XVII 1 2 3
52. Tadeusz Kościuszko – nasz patron. Zagadnienia: 1. Najważniejsze fakty z życia T. Kościuszki, które związane są z naszym regionem.	Wiadomości dodatkowe.	- zna fakty z życia T Kościuszki dotyczące pobytu bohatera na Lubelszczyźnie (niespełniona miłość do Ludwiki Sosnowskiej i jej konsekwencje)				

53. Lekcja powtórzeniowa. Polska w XVIII wieku						
54 i 55. Sprawdzian 5 oraz omówienie.						

DZIAŁ VI: EPOKA NAPOLEOŃSKA

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca	Podstawa programowa
56. Napoleon Bonaparte tworzy nowy ład w Europie Zagadnienia 1. Kryzys we Francji. 2. Objęcie władzy przez Bonapartego. 3. Francja cesarstwem. 4. Zwycięstwa nad Prusami, Rosją i Austrią.	<ul style="list-style-type: none"> • wie, kiedy Bonaparte objął władzę, został cesarzem, wygrał bitwę pod Austerlitz; • rozumie pojęcia: konsulat, cesarstwo, <i>Kodeks Napoleona</i>, bitwa trzech cesarzy, Związek Reński 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje sytuację we Francji za panowania Napoleona Bonapartego; • wymienia państwa, które walczyły z Bonapartem, wskazuje te, które pokonał 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, jak Bonaparte objął władzę we Francji, uczynił kraj potęgą, odnosił sukcesy wojskowe 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie zmiany, które zaszły w Europie po zwycięstwach Napoleona; • rozumie znaczenie bitwy pod Austerlitz dla zmian w Europie 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje reformy Bonapartego i wskazuje ich wpływ na budowanie potęgi Francji 	XVIII 1
57. Napoleon a sprawa niepodległości Polski Zagadnienia 1. Powstanie Legionów Dąbrowskiego. 2. Księstwo Warszawskie. 3. Wojna 1809 roku.	<ul style="list-style-type: none"> • wie, kto i kiedy założył Legiony we Włoszech; • wie, kiedy powstało Księstwo Warszawskie i kiedy 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie cele działania Legionów Dąbrowskiego, zna ich szlak bojowy; • zna okoliczności, 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia zasady sprawowania władzy w Księstwie Warszawskim 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia stosunki między Księstwem Warszawskim a Francją 	<ul style="list-style-type: none"> • ocenia postawę Napoleona wobec Polaków 	XVIII 2

	<p>powiększył się jego obszar</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazuje Księstwo Warszawskie na mapie; • zna postać i dokonania księcia J. Poniatowskiego 	<p>w których powstał <i>Mazurek Dąbrowskiego</i>, oraz twórcę słów tej pieśni</p>				
<p>58. Upadek Napoleona</p> <p>Zagadnienia</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Europa pod rządami Napoleona. 2. Wyprawa Napoleona na Rosję. 3. Bitwa narodów i abdykacja Napoleona. 4. Sto dni Napoleona. 5. Napoleon i Polacy. 	<ul style="list-style-type: none"> • zna wydarzenia z lat: 1812, 1813, 1815; • rozumie pojęcia: bitwa narodów, sto dni Napoleona, Wielka Armia 	<ul style="list-style-type: none"> • opowiada o kampanii rosyjskiej Napoleona i o udziale w niej Polaków 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia przyczyny i skutki ataku na Rosję; • zna przyczyny klęski Napoleona w Rosji 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia wpływ Napoleona na Europę; • wymienia przyczyny ostatecznej klęski Bonapartego 	<ul style="list-style-type: none"> • ocenia postawę Bonapartego wobec Polaków; • rozumie znaczenie epoki napoleońskiej dla historii Europy 	XVIII 1 2
<p>59. Lekcja powtórzeniowa. Epoka napoleońska</p>						
<p>60 i 61. Sprawdź 6 oraz omówienie.</p>						